

RAVNOTEŽA FAZA: DVOKOMPONENTNI SISTEMI SA IZDVAJANJEM ČVRSTE FAZE

Definicije

Izopleta: Linija konstantnog sastava.

Likvidus kriva: Iznad nje nema čvrste faze (100% tečnost).

Solidus kriva: Ispod nje nema tečne faze (100% čvrsta faza).

Polimorf: Vrsta istog hemijskog sastava, ali različite kristalne strukture.

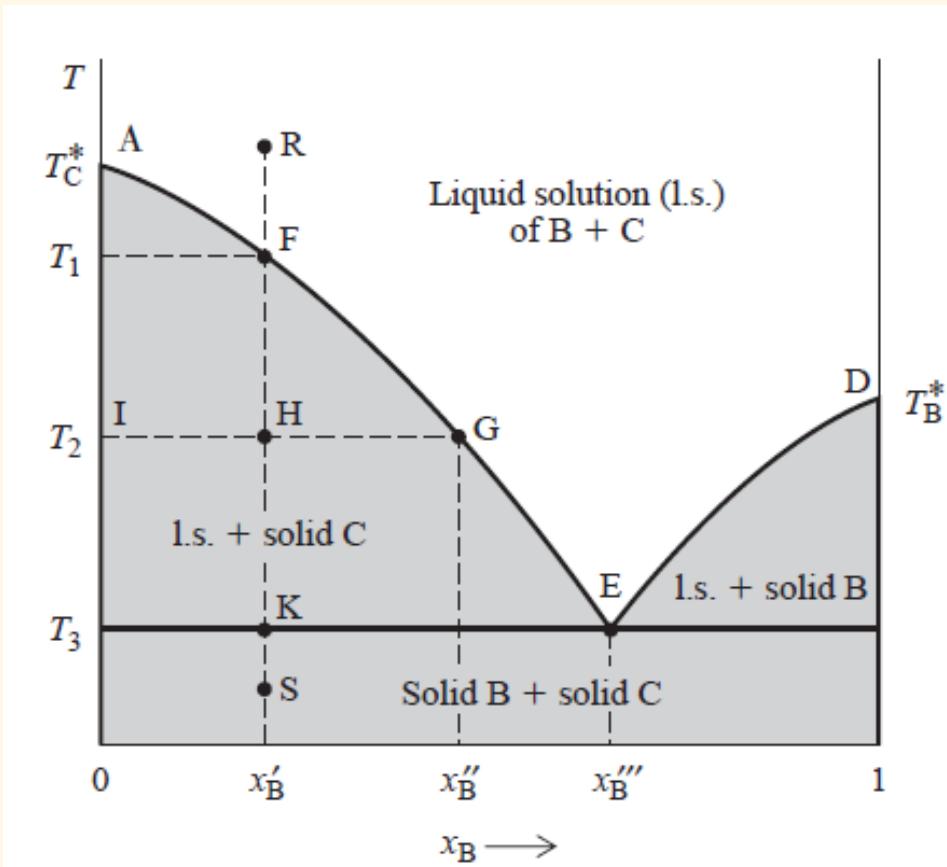
Eutektik: Tačka u kojoj rastop očvršćava bez promene sastava.

Peritektik: Tačka u kojoj čvrsta faza reaguje sa rastopom, pri čemu nastaje druga čvrsta faza.

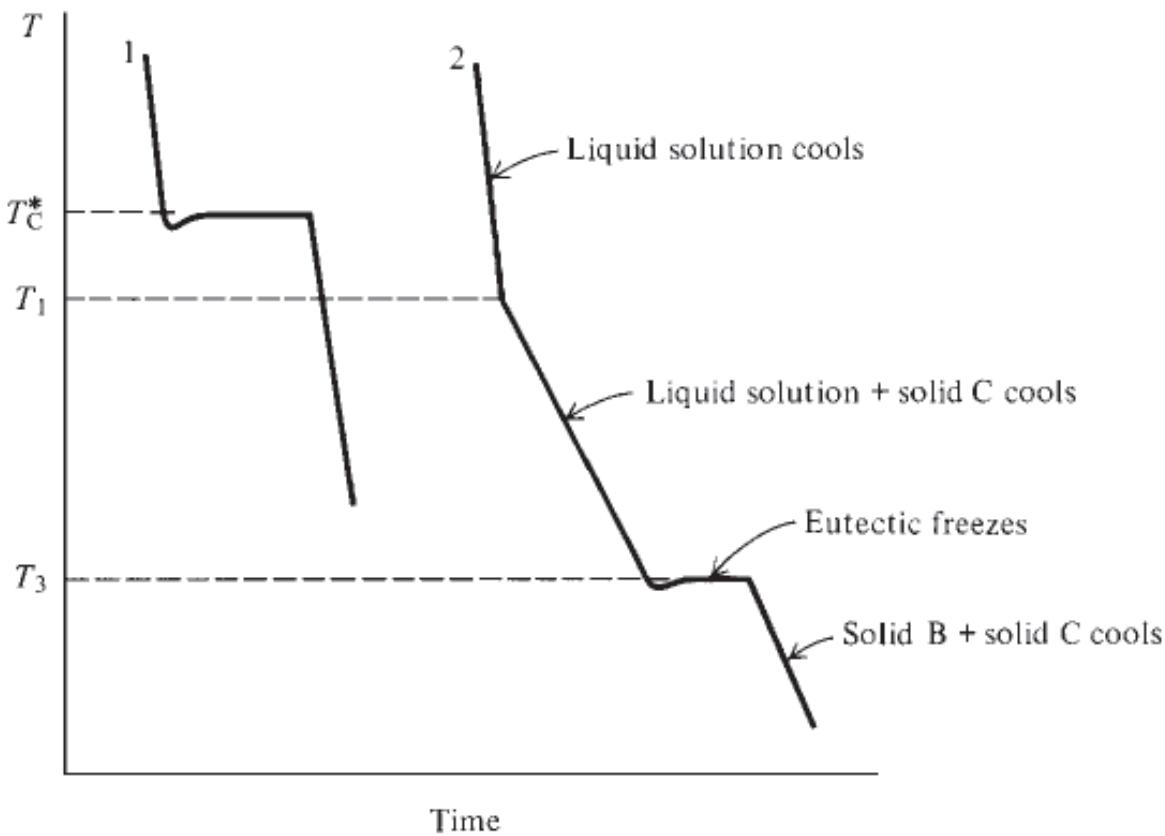
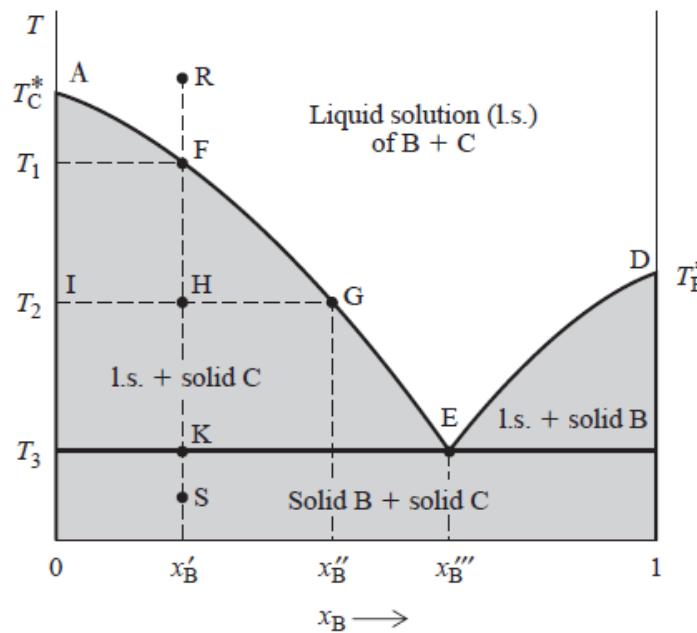
- komponente nemešljive u čvrstom stanju
- komponente u čvrstom stanju grade jedinjenje
- komponente potpuno mešljive u čvrstom stanju
- komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

- komponente nemešljive u čvrstom stanju
- komponente u čvrstom stanju grade jedinjenje
- komponente potpuno mešljive u čvrstom stanju
- komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

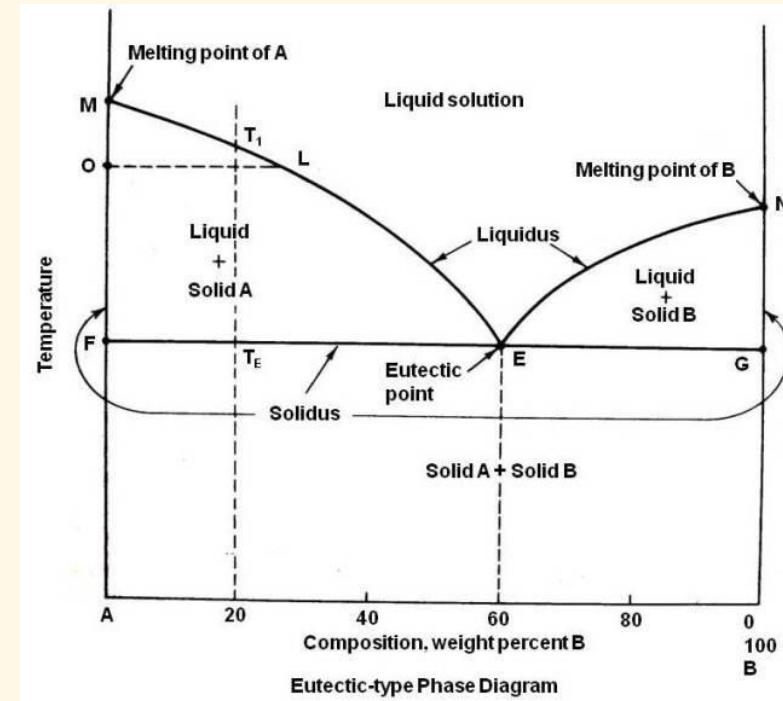
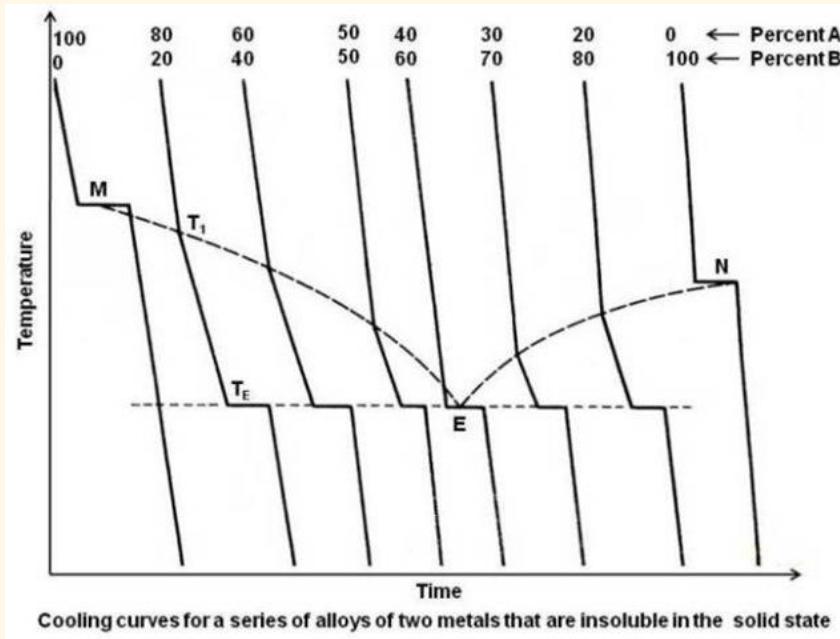
Sistemi sa prostim eutektikumom

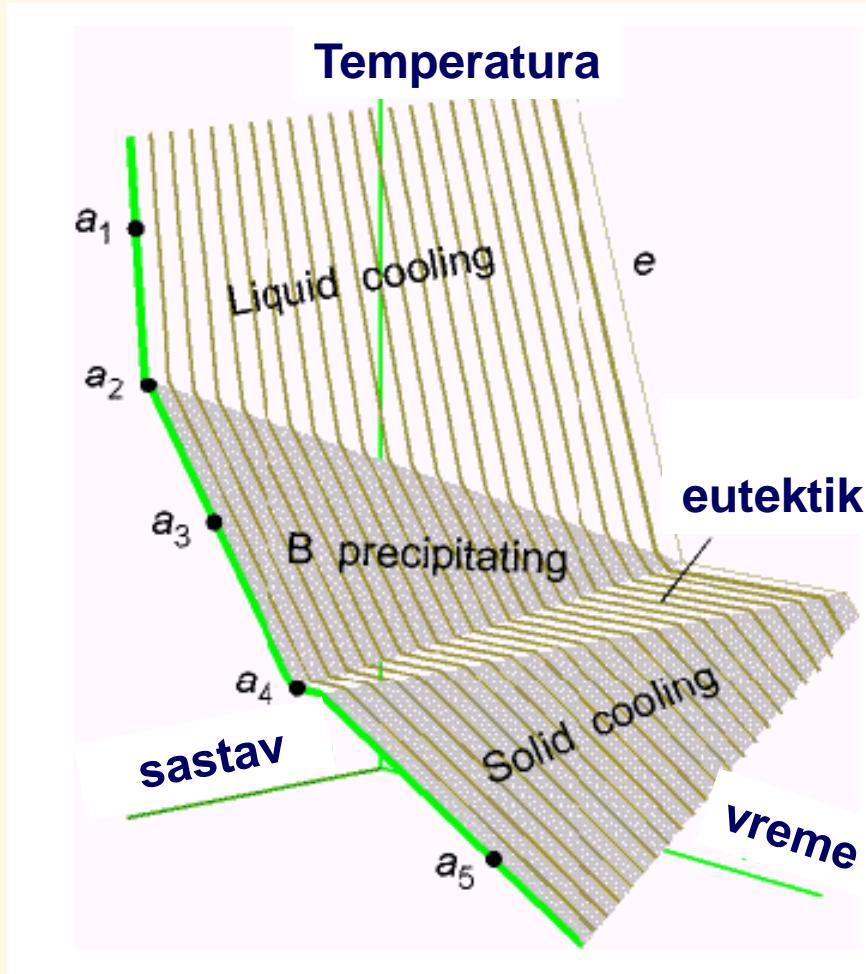
Termalna analiza

Sistemi sa prostim eutektikumom

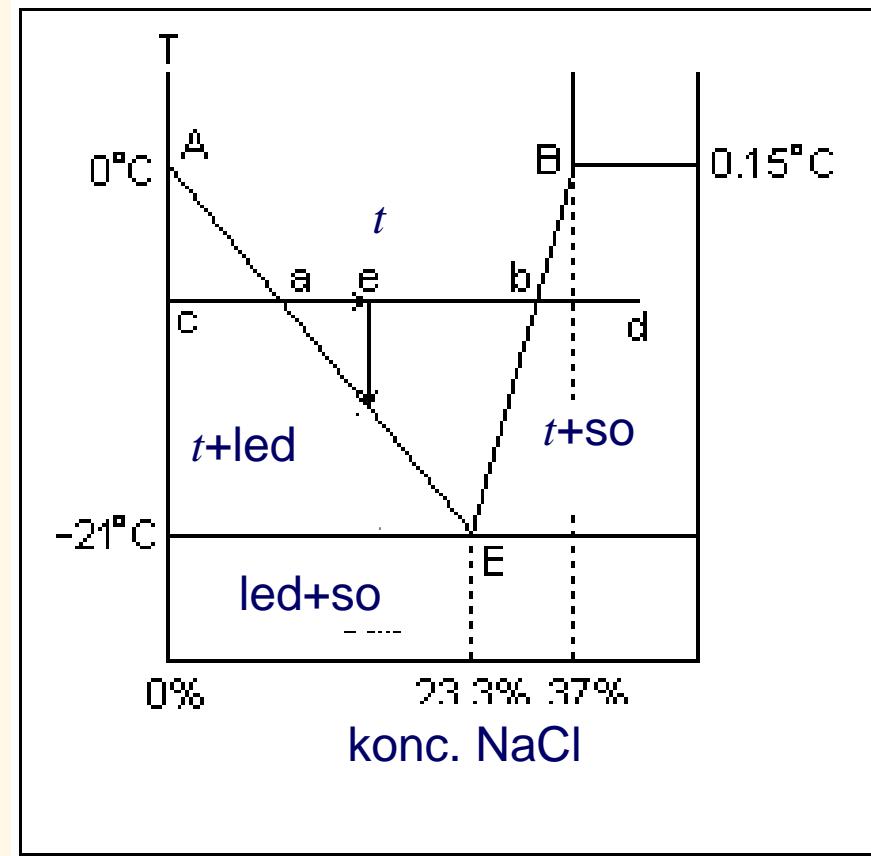

Termalna analiza

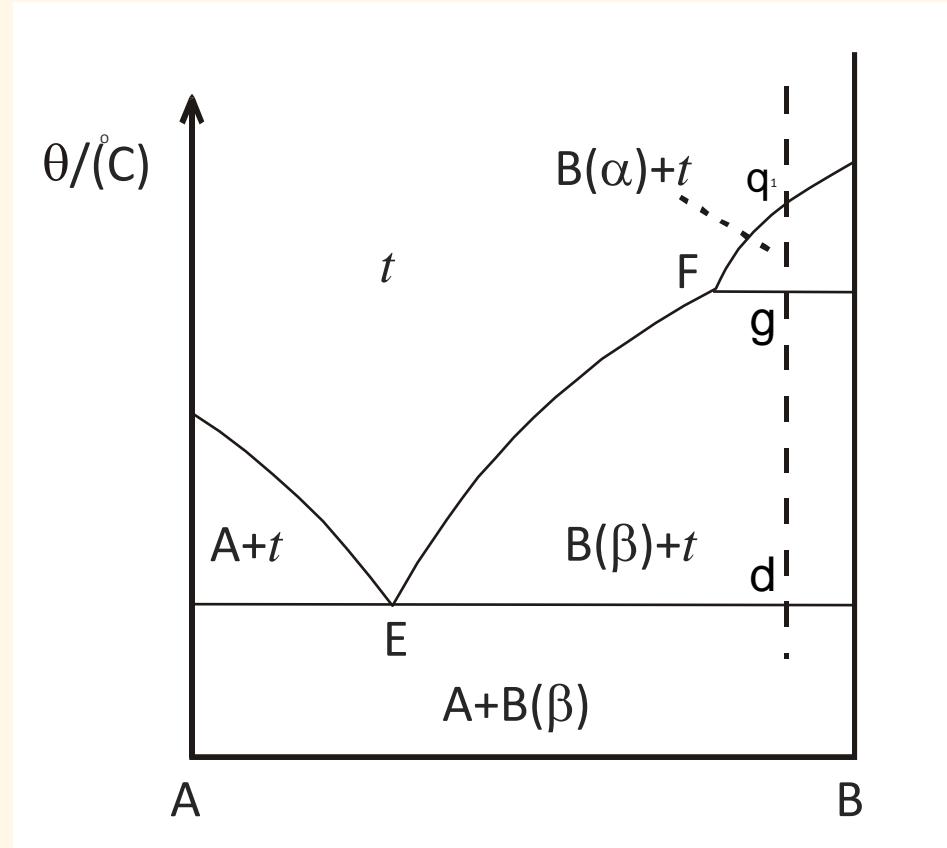

Krive hlađenja omogućuju da se konstruiše dijagram faza.

$\text{H}_2\text{O} - \text{NaCl}$

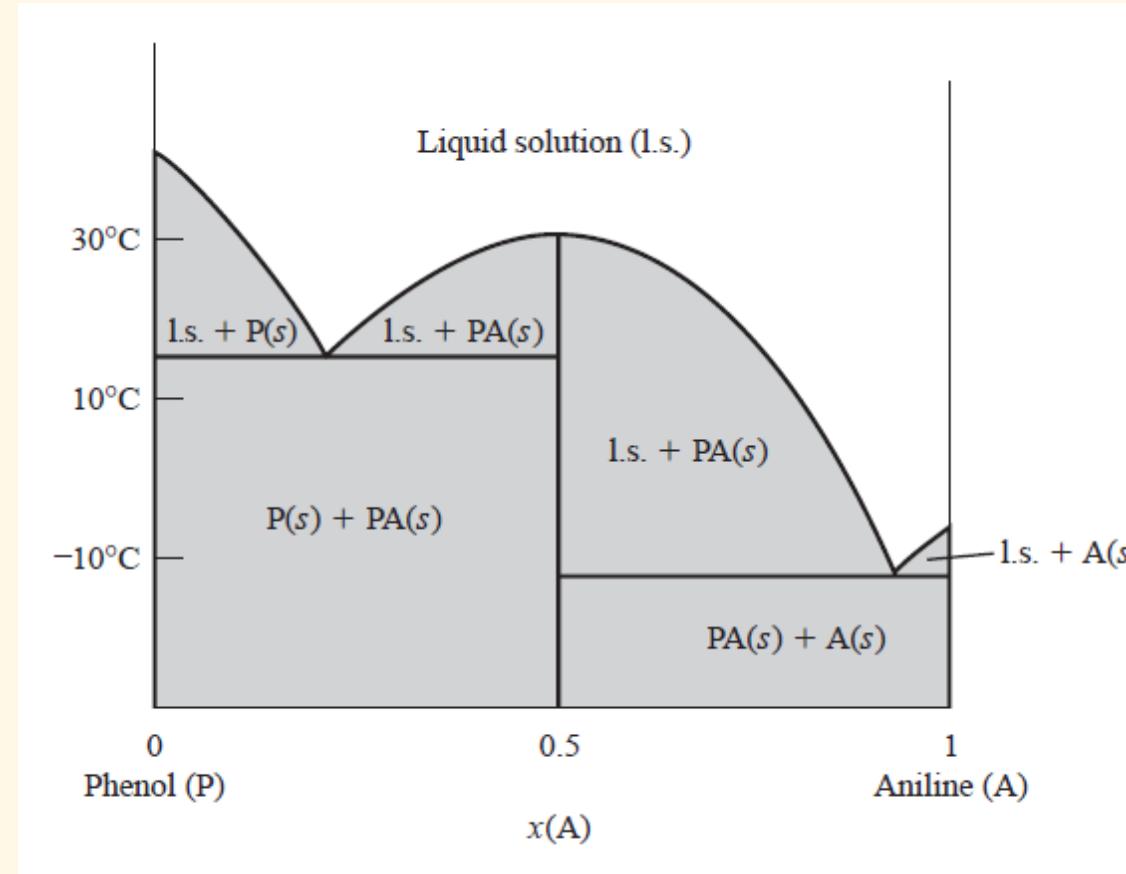

Fazni dijagram sa prelaznom tačkom

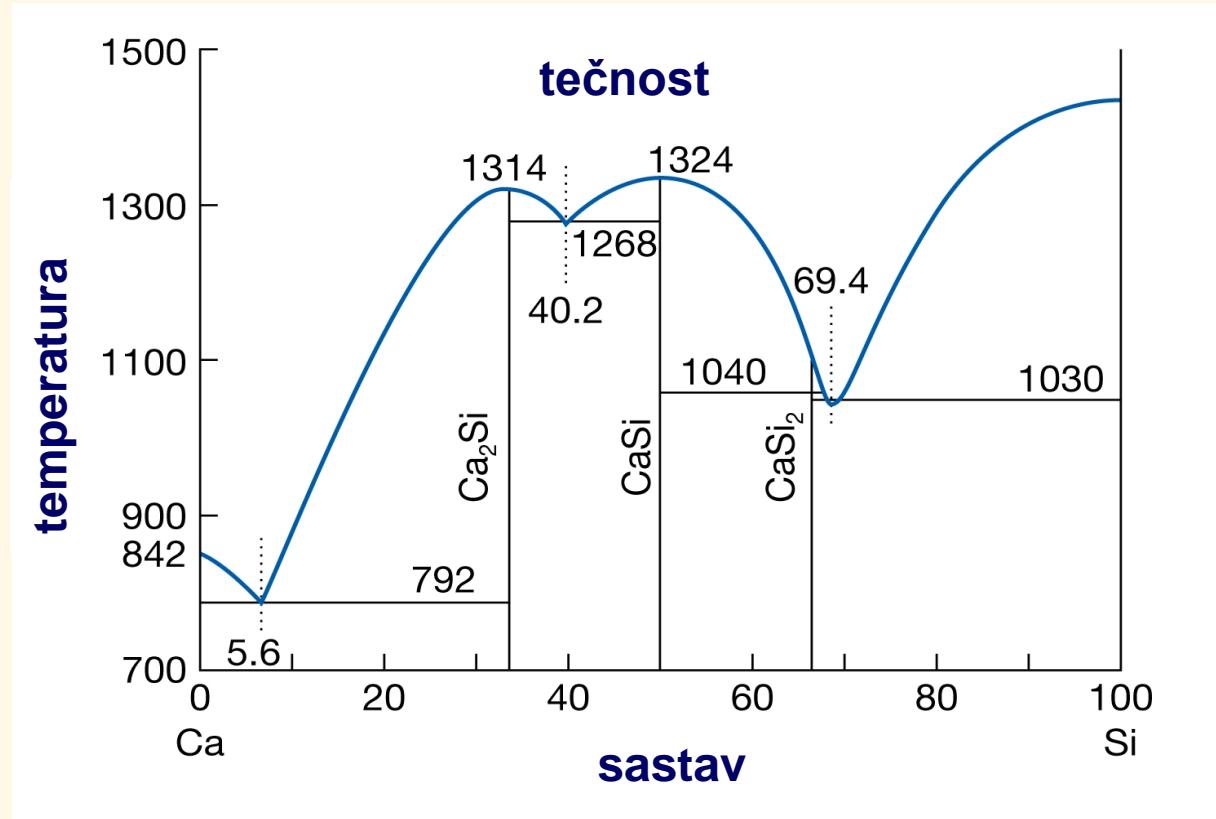

- komponente nemešljive u čvrstom stanju
- komponente u čvrstom stanju grade jedinjenje
- komponente potpuno mešljive u čvrstom stanju
- komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

Jedinjenje sa kongruentnom tačkom topljenja

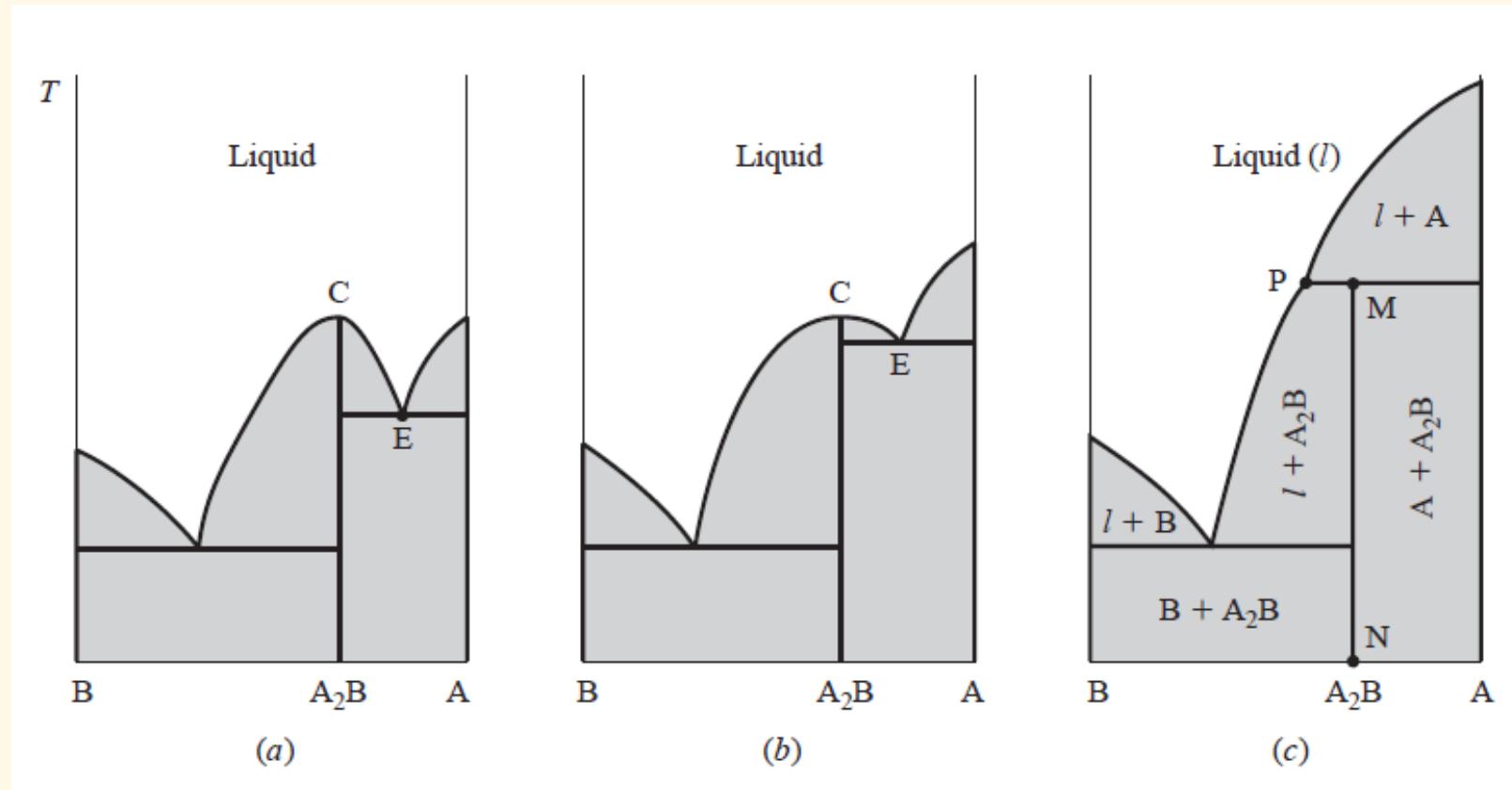

Više jedinjenja sa kongruentnim tačkama topljenja

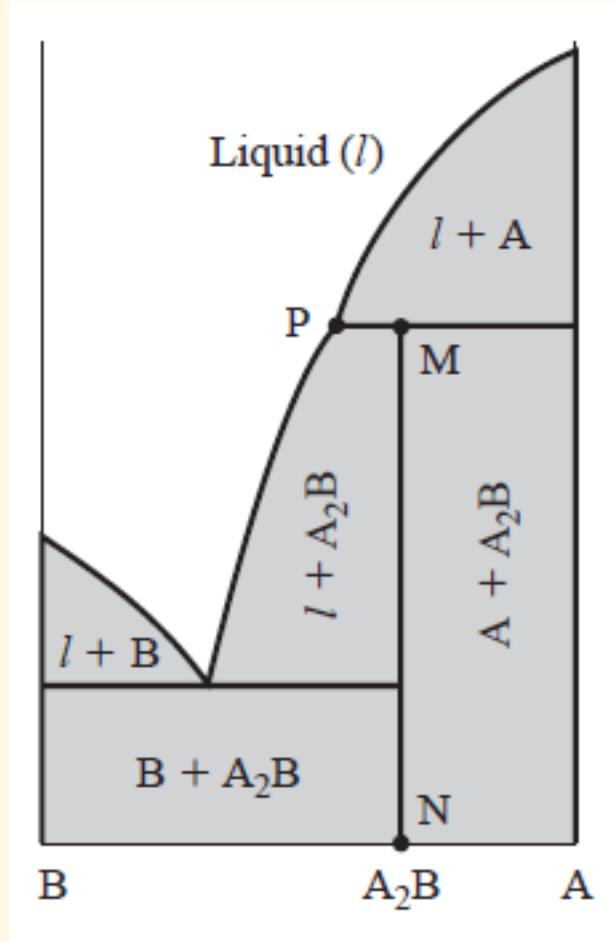

Broj maksimuma odgovara broju nagrađenih jedinjenja (2) pri čemu
broj eutektičkih tačaka (3) odgovara ovom broju uvećanom za jedan.

Jedinjenje sa nekongruentnom tačkom topljenja

Jedinjenje sa nekongruentnom tačkom topljenja

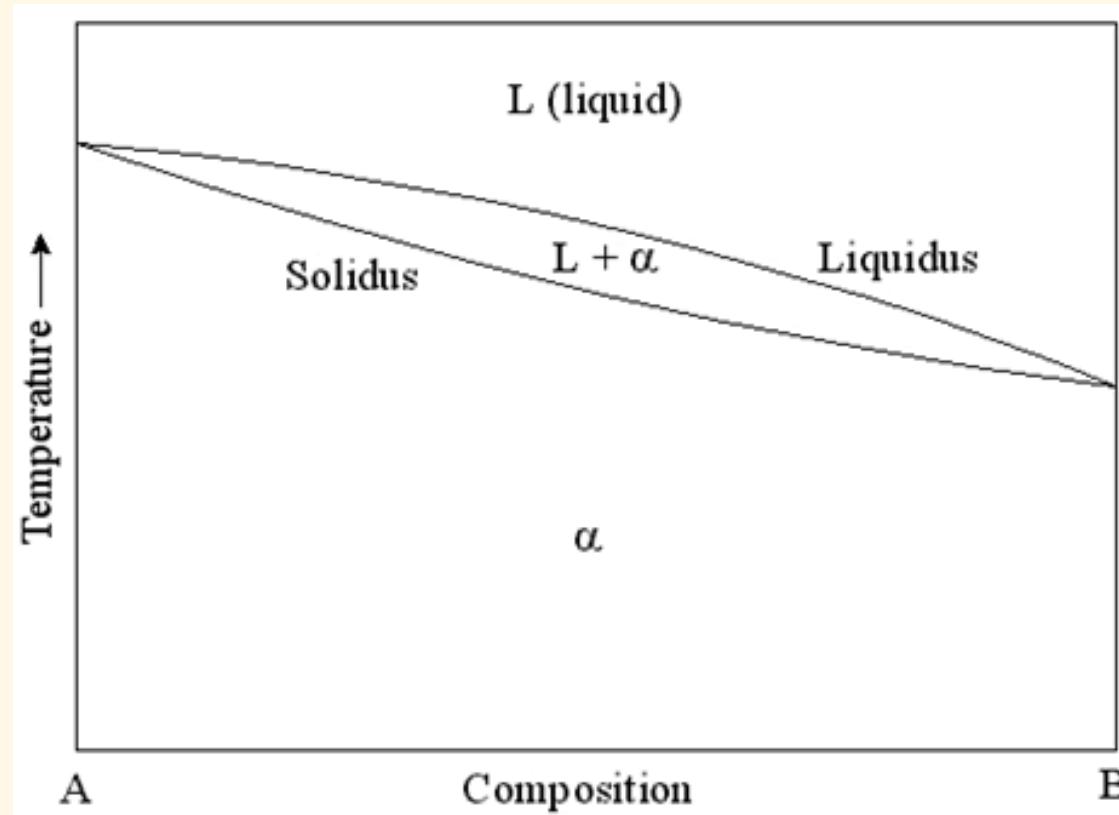
Nekongruentna tačka topljenja M
(*incongruent* znači nesaglasan).

Peritektička reakcija:
 $A_2B (s) \leftrightarrow A (s) + P(l)$

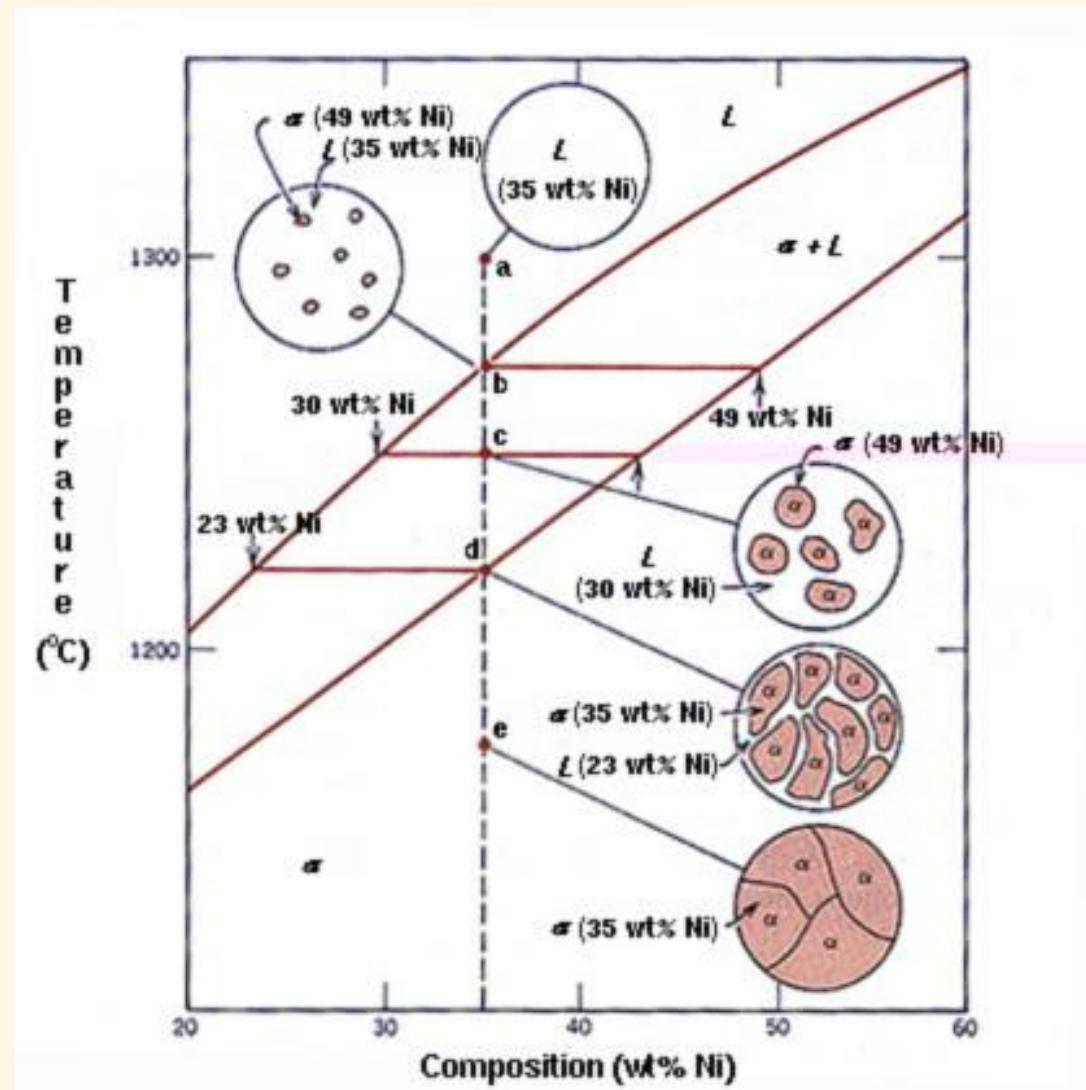
- komponente nemešljive u čvrstom stanju
- komponente u čvrstom stanju grade jedinjenje
- komponente potpuno mešljive u čvrstom stanju
- komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

Komponente potpuno mešljive u čvrstom stanju

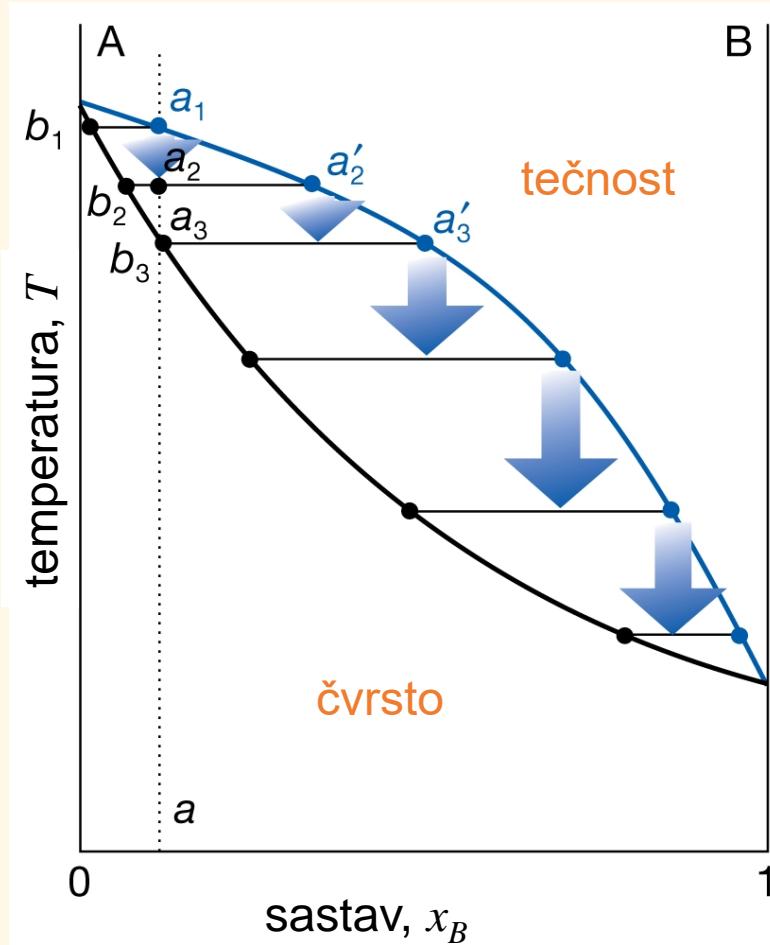
Krive tačke mržnjenja ne pokazuju ni maksimum, ni minimum.

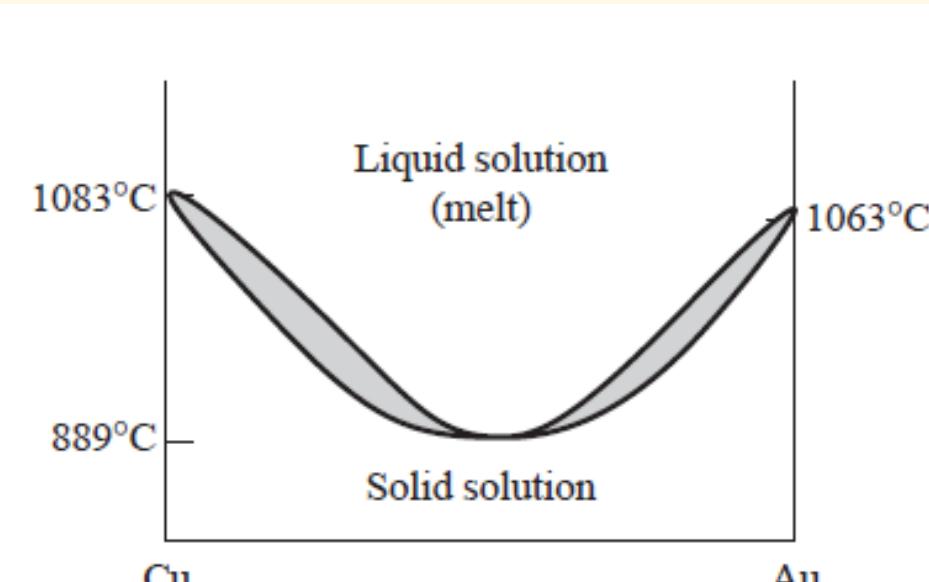
Primer: Cu-Ni

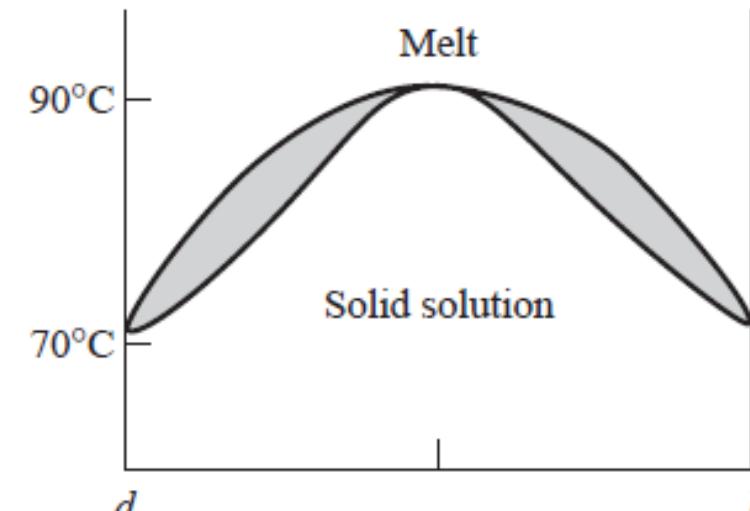
Frakciona kristalizacija

Krive tačke mržnjenja sa minimumom ili maksimumom

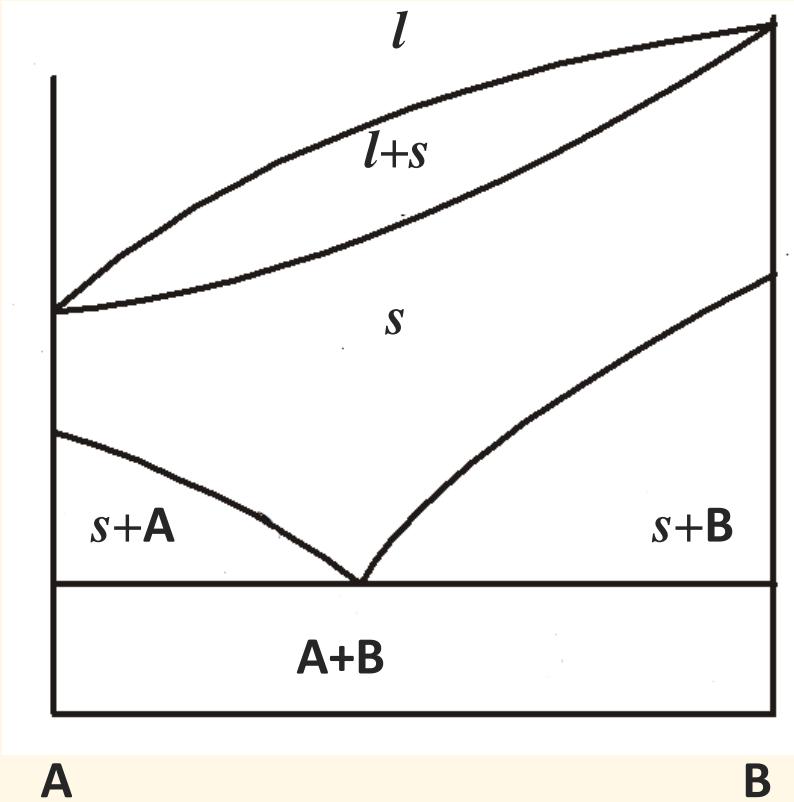

(a)

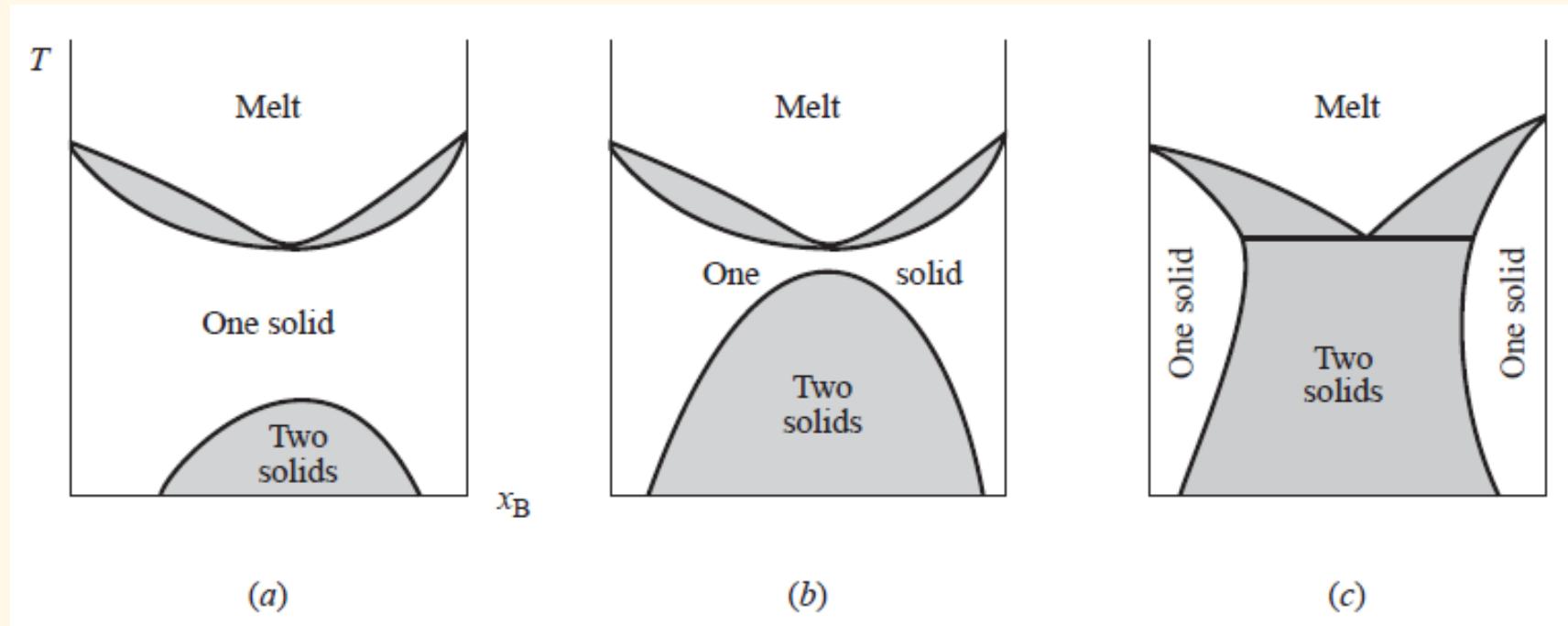
(b)

Sistem sa eutektoidnom tačkom

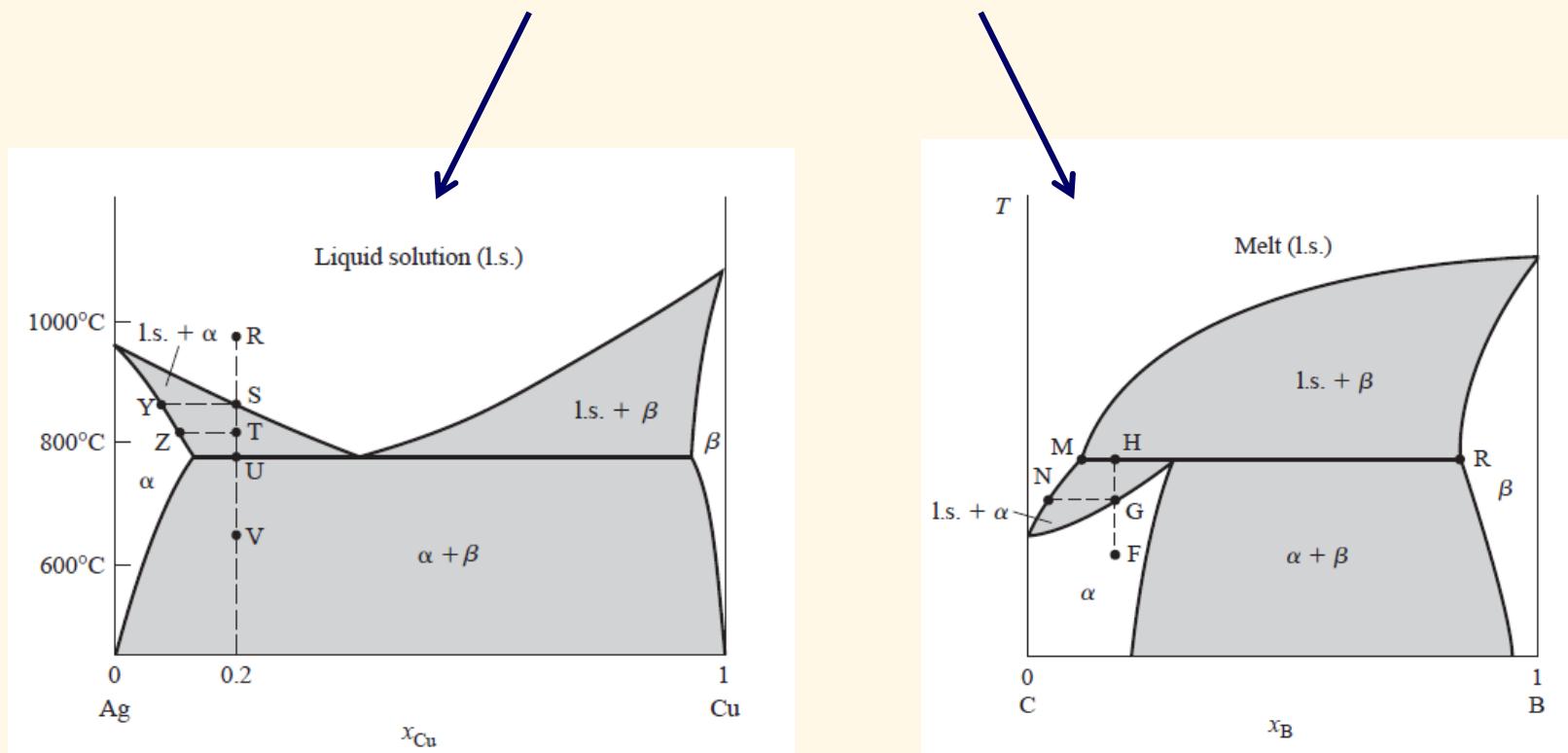
- komponente nemešljive u čvrstom stanju
- komponente u čvrstom stanju grade jedinjenje
- komponente potpuno mešljive u čvrstom stanju
- komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

Komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

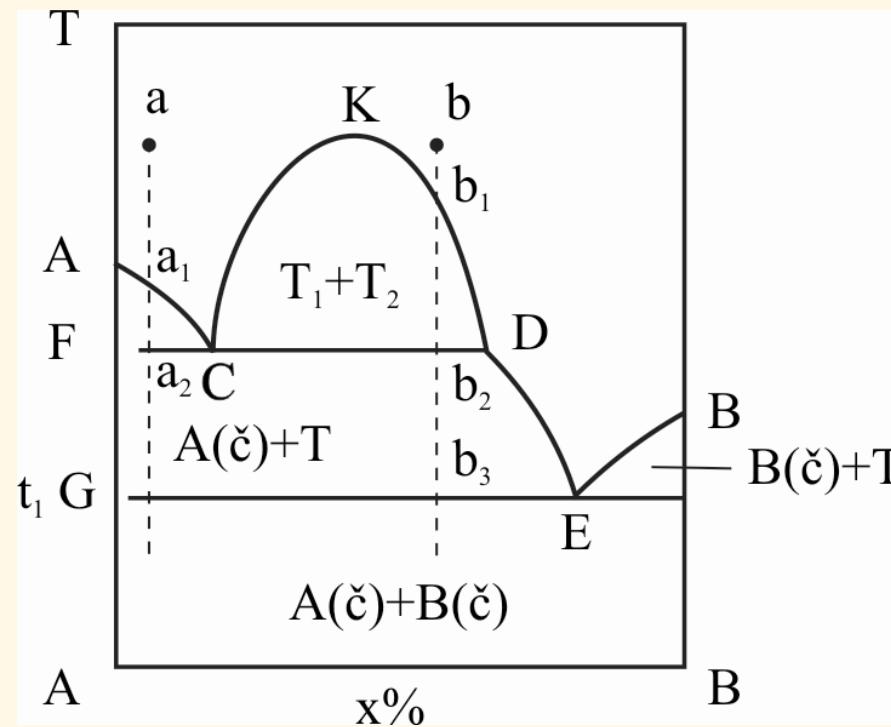

Komponente delimično mešljive u čvrstom stanju

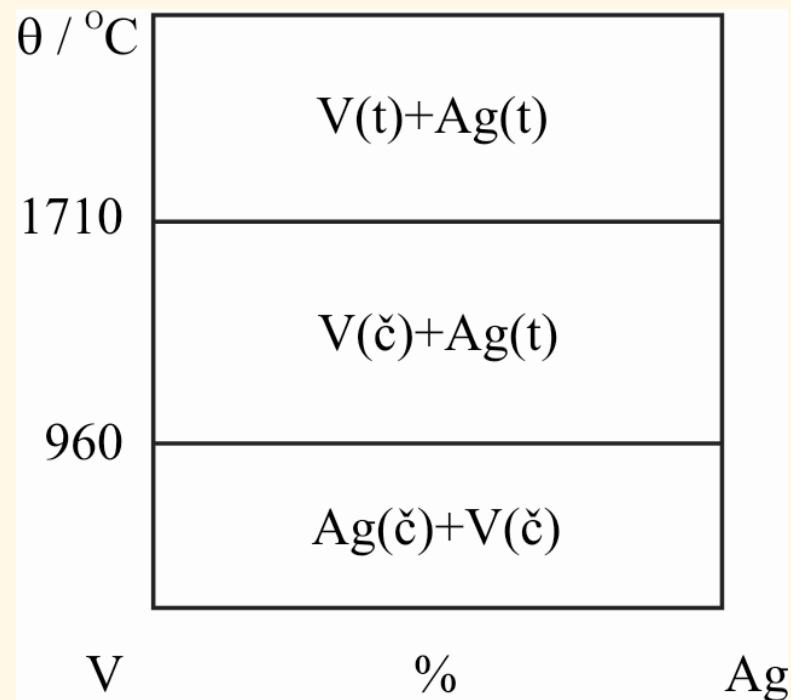
Temperatura pri kojoj su u ravnoteži rastop i dva konjugovana čvrsta rastvora može imati karakter eutektičke tačke ili peritektičke tačke.

Delimična mešljivost u tečnom i nemešljivost u čvrstom stanju

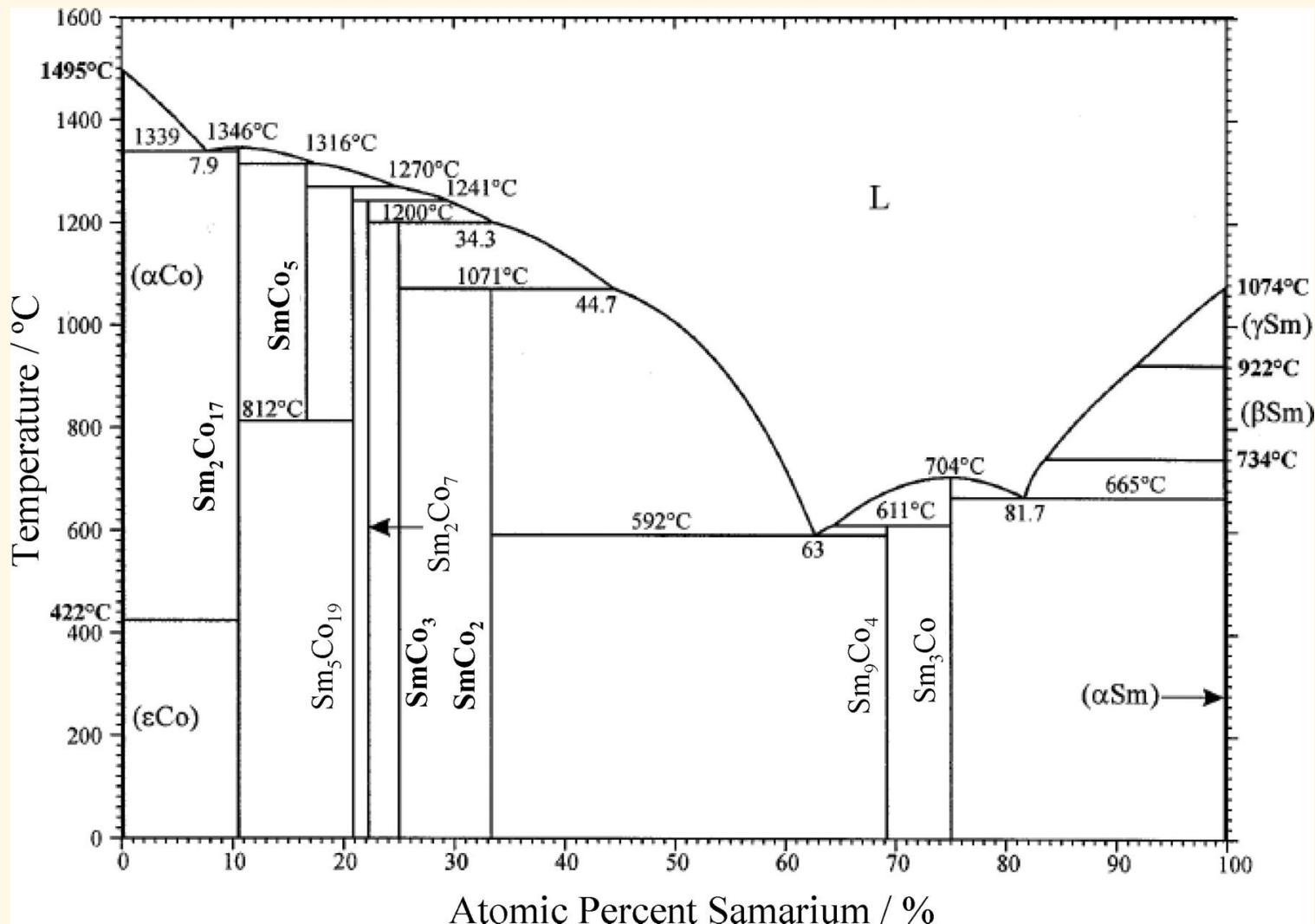

Komponente nemešljive i u tečnom, i u čvrstom stanju

Da li su svi dvokomponentni sistemi ovako jednostavni?

Složeni fazni dijagram

Nemogući fazni dijagram

